

ANSFRIDUS

----- door Dries van den Akker s.j. (zie ook: www.heiligen-3s.nl)

Betekenis

Samengestelde Germaanse naam:

1] 'Ans-' = 'god(heid)';

2] '-fried' = 'vrede'

Dus: 'godsvrede'

*

Ansfried van Utrecht (ook **van Leuven**, België), Nederland; bisschop; † **1010**.

Feest 3 mei & 8 november (met alle heilige bisschoppen van Utrecht).

Hij schijnt afkomstig te zijn uit Leuven en studeerde eerst bij zijn oom Rodbert, de aartsbisschop van Trier, en later in de domschool van Keulen. Hij koos voor de krijgsdienst, werd graaf van Brabant en huwde met Hereswitha (ook Hilsindis: + 1028; feest 4 mei) van Thorn, Limburg; zij kregen één kind, Benedicta († < 0950; feest 4 mei).

Hij groeide uit tot een machtig en aanzienlijk ridder, met rijke bezittingen langs de Maas, in Brabant en Gelderland. Vanwege zijn serieuze christelijke levenswandel stond hij in hoog aanzien en werd zelfs door keizer Otto I († 973) toegevoegd aan zijn vertrouwenscollege. Op het landgoed van zijn vrouw stichtte hij voor haar en zijn dochter een vrouwenstift. De kerk plaatst hij onder het patronaat van de heilige aartsengel Michaël (feest 29 september). Het was de bedoeling dat Hereswitha de eerste abdis zou worden, maar op weg erheen stierf zij, zodat nu Benedicta haar plaats innam.

Nu zijn vrouw overleden was, besloot Ansfried zich terug te trekken om als kluizenaar te leven, maar juist in die tijd raakte de Utrechtse bisschopszetel vacant. Het waren vooral de keizer Otto III († 1002) zelf en de bisschop van Luik, Notker († 1008; feest 10 april), die er sterk bij hem op aandrongen, deze functie op zich te nemen. Ondanks zijn bezwaar, dat hij als ridder wapens had gedragen en dus onwaardig was voor zo'n hoog ambt, viel de keus toch op hem. Zo werd hij door bisschop Eberger van Keulen te Aken tijdens dezelfde plechtigheid tot priester en de achttiende bisschop van Utrecht gewijd. Dat gebeurde in 995. Zo'n tien jaar later, 1006, stichtte hij bij Amersfoort het Benedictijnerklooster Hohorst, ook hier koos hij Sint Michaël als patroon. Tegen het einde van zijn leven raakte hij steeds meer verzwakt. Vooral zijn ogen werden zo slecht dat hij praktisch blind was. Hij trok zich terug in de door hem gestichte St-Pietersabdij te Utrecht en legde zich naar vermogen nog toe op gebed en werken van naastenliefde.

Hij werd bijgezet in de Utrechtse St-Maartenskerk. De kroniekschrijver Alpertus van Metz beschreef Ansfriedus' werkzaamheden in zijn boek 'De diversitate temporum' (Over de verscheidenheid van de tijd; ca 1025).

Ansfried is patroon van Amersfoort.

Hij wordt afgebeeld als benedictijnermonnik; als ridder; wapens aan zijn voeten (omdat hij het ridderschap afzwoer); mijter en staf (bisschop); met kerkmodel (stichter). In de St-Janskathedraal van Den Bosch zijn kerkramen aangebracht die de 7 sacramenten uitbeelden. Elk sacrament is verbonden met een moment uit de vroege kerkelijke geschiedenis van ons land. Het sacrament van de priesterwijding geeft de Ansfrieds wijding weer.